

[Thorvil Kristensen.]

det er den jo ikke endnu — vil utvivlsomt Englands indsats have en meget stor andel af æren herfor. Der er vel også grund til, som det er antydet af den højtærede udenrigsminister, at forvente en udtalelse fra De Forenede Stater om, at dette lands tropper vil forblive i Vesteuropa i fælles interesser. Det er naturligvis også af stor interesse, at der trods den suverænitæt, man nu tænkte sig at give Vesttyskland, stadig opretholdes visse kontrolforanstaltninger, ret generelt formulerede, men dog alligevel med et bestemt sigte. Det er selvfølgelig også betryggende, at den vesttyske statsleder afgiver en erklæring om, at man ikke ved magt ønsker at tilvejebringe Tysklands forening. Men det er alligevel for en stor del Englands tilsagn, der giver det hele dets store værdi.

Det kan jo ikke være anderledes, end at vi i Danmark, som man formodentlig gør det også i andre vesteuropæiske lande, ser på det, der nu sker, med blandede følelser. Vi har jo ikke for ingen ting været besat af tyske tropper i fem år under den sidste krig med alt, hvad dermed fulgte, men det samme gælder naturligvis, som den højtærede udenrigsminister også sagde, en række andre lande. Det er derfor i alle de pågældende lande naturligvis med blandede følelser, man går ind i det, der nu sker, og der er i en sådan situation grund til at veje argumenterne for og imod, og til syvende og sidst må man jo tage sin stilling på grundlag af en sådan overvejelse.

De betænkeligheder, der er givet udtryk for fra forskellig side også her i Danmark, hænger vel for en meget stor del sammen med to forhold. Det ene forhold er dette, at det tyske demokrati endnu er meget ungt. Det har jo hidtil været Tysklands tragedie, at et virkeligt demokrati ikke har eksisteret i lange perioder. Det demokrati, der blev etableret efter den første verdenskrig, blev jo ikke ret gammelt, før det blev erstattet af et andet system. Vi håber ikke, det går sådan denne gang, men endnu er det tyske demokrati ikke mange år gammelt, og naturligvis har vi set tegn, der på ubehagelig måde minder om den fortid, som har fremkaldt bekymring; hvorvidt disse tegn er i fremgang eller i tilbagegang, er det jo vanskeligt at bedømme, men naturligvis

er de der, og de, som er mod vesttysk oprustning, må ikke tro, at vi andre har glemt disse ting. Jeg har villet sige dette, fordi man ikke må tro, at vi, der giver tilslutning til det, der nu sker, gør det udfra en overfladisk glemmen af, hvad der har fundet sted.

Det andet forhold, jeg vil nævne, er dette, at Tyskland i modsætning til NATO-landene i almindelighed er et land med åbne grænsespørgsmål. Jeg tænker her naturligvis på det forhold, at det tyske spørgsmål jo ikke er løst. Østtyskland eller østzonen er stadig adskilt fra Vesttyskland, og spørgsmålet om de af Polen administrerede tidligere tyske områders endelige stilling har stadig ikke fundet sin besvarelse. Derfor er Tyskland naturligvis et land med ikke opfyldte nationale ønsker, og det må naturligvis også give anledning til overvejelse. Det er jo også derfor, at den vesttyske statsleder har afgivet sin erklæring om, at det ikke er Vesttysklands ønske at søge disse hensigter, som Tyskland naturligvis må have, realiseret gennem magt-anvendelse.

Når jeg har nævnt disse to ting, som kan give visse betænkeligheder, må jeg imidlertid ikke glemme også at tilføje de ting, som taler for, at vi nu tiltræder Vesttysklands oprustning indenfor rammerne af den ordning, som er skitseret i London. Det første argument, det samme, som i 1951 fik NATO til at gå ind for denne oprustning, er naturligvis den spænding mellem øst og vest, som stadig må gøre det ønskeligt, at forsvaret på den vestlige side af jerntæppet bliver opbygget på den måde, der er mulighed for, når man nu får vesttyske tropper til rådighed. Hvorvidt spændingen er mindre, end den har været før, kan man jo altid diskutere. Man kan måske sige, at den spænding, der havde en akut karakter, er mindre fremtrædende i dag, end tilfældet har været tidligere. På den anden side tror jeg, at man indenfor NATO mere og mere er blevet klar over, at det er et langtidsproblem, vi har med at gøre. Vi bør jo ikke glemme, at spændingen mellem øst og vest ikke blot bunder i forskellige politiske systemer, men at den dybere set beror på dybtgående økonomiske og sociale forskelligheder. Det er jo ikke tilfældigt, at det kommunistiske system har sejret i Rus-